

MEELEOLUKAS RINGREIS NAABRITE JUURDE

Õppesõidud ja ringreisiid Tartust välja või kaugema-
legi on alati olnud Akadeemilise Põllumajanduse Seltsi
tegevuste lahutamatuks osaks selle loomisest peale
(Joandi, 2010). Viimastest reisirakast seltsi ajakirjas on
möödas neli aastat (Kivistik, 2015). Toona sai teoks üks
emotsiooniküllane reis üle mere Ahvenamaale.

Tänavune õppereis viis meid külla lõunanaabritele.
Eelmisel sügisel välja käidud idee külastada õiterohket
Dobelesireliaeda sai realsuseks. Igatahes järgnev teeb
napi ülevaate kahepäevasest meeleolukast reisist Läti
vabariiki 17.–18. mai.

Väikest reisiseltskonda tervitas maaülikooli linnaku
parklas varahommikune päike, mis lubas loota, et ees
on ootamas meeldiv teekond läbi lõunanaabrite kodu-
maa. Reisijad üle loetud, võttis buss 7:01 kohalt ning
keera suuna Valgale. Õhus oli ootusärevust.

Pärast kella kaheksat ületasime peatumata riigipiiri.
Reisiseltskond oli esimesest kohmetusest üle saanud
ning bussi täitis mõnus jutusumin, sekka mõned naeru-
pahvakad.

Pika päeva esimene peatus tehti Priekulis, kus meid
võõrustasid sealse Põllumajanduse Ressursside Insti-
tuudi lahedad teadlased. Lisaks tervitasid meid kosutav
kohv ja värsked pirukad, mis muutusid hetkega menu-
kateks. Pärast instituudi direktori sõnavõttu ja tegevust
tutvustavaid slideprogramme asus uudishimulik reisi-
seltskond võõrustajate kannul katsepõldude vahele.
Meeldiv oli kuulda sealsete doktorantide entusiastlikku
ülevaadet käimasolevatest uuringustest. Aga nagu
meilgi – ootasid põuased põllud kannatamatult vihma
kosutust. Saime omal nahal tunda, kuidas vallatlev tuul
tolmu üles keerutas, sundides meid põldudel pagema.

Jäädvustanud instituudimaja taustal kohtusime ühis-
fotole, tänasime võõrustajaid muhu leiva ja Kalevi
kommikarbiga. Seejärel istusime heatujulistena Läti li-
püvärvides bussi ja jätkasime teekonda.

Bussiaknast nähtu pakkus nii silmailu kui head emot-
siooni. Paljudele meenusid hetked nooruspäevilt. Nii
siin kui seal kaunistasid teeääri pikad rivid õidepuhke-

nud õunapuudega. Omamoodi kui tervitus külla saabun-
nud tähtsate külaliste auks. Igatahes uhkes pidurüüs õu-
napuud andsid jutuainest pikkadeks kilomeetriteks.

Kümnekonna minuti kaugusel Priekulist asub õdus
linnake Cesis – Võnnu, nagu meie teda teame. Seltsi-
liikmed pidasid oluliseks teha teekonnal vahelepeõige
linnasüdamises asuva pargi serval. Austamaks esivane-
maid aetasime Võnnu Vabadussõja monumendi jala-
mile valged õied ning küünla. Ikka selleks, et meenu-
tada hetkeks vapra võitluse ja hulljulge kartmatusega
silma paistnud sõdureid, kes panid aluse Eesti vabarii-
gile. Peale vaikuseminutit liiguti omi mõtteid mõeldes
juba koduseks saanud bussi poole.

Kinnitanud Siguldars keha, võttis buss suuna Riiale.
Mõned minutit pärast kella poolt nelja pärastlõunal
peatus buss äärelinna maja ees, mille seinal paistis rah-
vuslippude tagant tahvel kirjaga Integrētās Audzēšanas
Skola. Väraval tervitasid meid kooli üks juhte Inga
Gaile ning Läti Agronoomide Seltsi eestvedaja Iveta
Gutmane. Ivetaga kohtusime mineva sügis Riias, kus
leidis aset Baltimaade ja Soome agronoomide liitude
kohtumine. Seda suurem oli rõõm taaskohtuda.

Musta kange kohvi ja suus sulava kringli kõrvale kuu-
lati Inga hingestatud loengut läti rahvusliku liikumise
juhust Krišjānis Valdemārsist. Sama innukalt kõneles
Inga meile võitlusest karuputke ja bürokraatia kombit-
satesse takerduvatest teadmistest. Loodetavasti sünni-
tab antud koosviibimine järgnevaid kohtumisi, sest
oma lõunanaabritega on ikka ja jälle kohtuda. Nii rõõ-
mud kui ka mured on meil ju ühised.

Teinud ringkäigu lillelises ja liigiliselt mitmepalgeli-
ses kooliaias, võtsime kohtumise kokku. Lubasime, et
tuleme jälle külla. Palusime lätlased endale külla. Tä-
nasime koolipere traditsioonilise musta leiva ning muu
hea paremaga. Enne teele asumist meenus Inga meile
veel Valdemarsi sõnu – teadmised on kõige olulisemad,
sest need on kui magnet, mis tõmbab kapitali ligi.

Tänutäheks külaskäigu eest anti seltsiliikmetele kaasa
kolm kirevat lilletaime, mis reisi edukalt üle elasid,
pakkudes nüüd silmailu juba Jõgeva instituudi rahvale.

Külas Põllumajanduse Ressursside Instituudis Priekulis

... ja Läti Agronoomide Seltsis Riias (Alo Tänavots)

Dobele sireliaias

Küllastunud emotsioonidest võtsime suuna reedese päeva sihtpunkti poole. Ja nagu päevakava ette nägi, olime mõni minut pärast seitset õhtul Dobeles hotelli ukse ees.

Kerge kosutus tubades ja istusimegi kaunist kaetud õhtusöögilauas. Päeva pikkust oli tunda nii pilgus kui hoiakus. Ärksamad oli tõusnud juba enne kukke. Õnneks oli õhtusöök kosutav, sest varsti olid ka laulud suul. Ja ega jäänud laulmata ka Viljandi paadimees, mis algselt lauluks saanud ju lätlaste käe-keele läbi.

Õhtupäike hoidis veel päeva elus, mis meelitas osa reisieltskond Dobeles linna uudistama. Tore oli...

Laupäeva hommik. Sama reipalt kui eile, oldi valmis vastu minema kõigile, mida päeval pakkuda. Dobeles sireliaias ja Upitise muuseumis nähtu vajab ilmselt eraldi lugu. Ent põgusalt siiski. Nädal enne sirelifestivali olid õied nagu korralikud koolipoisid suursündmuseks valmis – õiemeri igal põõsal. Selles aias juba värvikirevuse pealt kokku ei hoitud. Värvide igale maitsele. Pealegi, paljudel meist on siiani ninas soo mahedalt magus sireliaroom. Omamoodi huvitav oli kõrvalt jälgida, kuidas meie seltsi liikmed giidi juhatusel ühe sireli juurest teise juurde liikusid. Ning iga sireli põõsas oli kui mõni kuulsus, mida tabasid fotoaparaatide välklampide sähvatuste katkematu jaga.

Igatahes need, kel vaimustus eriti suur, said oma aia kaunistuseks istikud soetada. Eks nii mõndagi kodumaist aeda kaunistab lätikeelne sireli kaunitar.

ja MORE hirvepargis (Alo Tänavots)

Reisi viimaseks planeeritud peatuspunktiks oli Sigulda külje all olev hirvefarm. Tohtul maa-alal laiuv talu oli noid graatsilisi rohusööjaid täis. Ühel uhkemad sarved kui teisel. Ikka väga meeldiv jalutuskäik looduse ja loomade keskel. Pererahvas külalislahke peale selle.

Läti maalilised ja kohati tolmused külavahed jäid selja taha ning ees ootas igatsetud kodutee. Nagu kaasmaalastele kombeks tegime meiegi peatuse enne riigipiiri, et kodustele hääd musta leiba ning muud maiust kaasa osta. Päike veel kõrgel kui buss parkis end kohta, kust oli päev varem teele asunud. Tänasime ja plaksutasime üksmeeles korraldajatele – Sirjele, Alole ja Helile. Nemad tegid tole rohkem kui pool aastat tagasi aralt välja käidud idee tõelisuseks. Kummardus kogu seltskonna poolt.

Marko Kass

Kasutatud kirjandus

- Joandi, A. 2010. Varsti saab sada täis. *Agraarteadus*, 1–2 XII:67–82.
Kivistik, J. 2015. Ahvenamaa aedades. *Agraarteadus*, 2 XXVI:106–107.